

Bilaga I

**Utdrag ur slutdokumentet från Förenta
Nationernas konferens för befullmäktigade
representanter rörande flyktingars och statslösa
personers rättsliga ställning¹**

IV

Konferensen antog enhälligt följande rekommendationer:

A.

»Konferensen,

Med hänsyn till att utfärdandet och erkännandet av resedokument är nödvändigt för att underlätta flyktingars förflyttningar, och i synnerhet ny bosättning i tredje land.

Uppmanar stater som är anslutna till den Mellanstatliga överenskommelsen om flyktingresedokument, undertecknad i London den 15 oktober 1946, eller vilka erkänner resedokument utfärdade jämlikt sagda överenskommelse, att fortsätta utfärda eller erkänna sådana resedokument och att utvidga utfärdandet av sådana dokument till flyktingar så som de definieras i artikel 1 i Konventionen angående flyktingars rättsliga ställning eller att erkänna resedokument sålunda utfärdade till sådana personer, tills de har åtagit sig förpliktelser enligt artikel 28 i sagda Konvention.»

B.

»Konferensen,

Med hänsyn till att familjens enhet, den naturliga och grundläggande enheten i samhället, är en väsentlig rättighet för flyktingen, och att sådan enhet ständigt är hotad, och

Noterar med tillfredsställelse att enligt det officiella referatet från *ad hoc* kommittén angående statslöshet och besläktade problem, rättigheterna till erkända en flykting också gäller hans familj,

---

¹ Jfr UN Treaties Series, vol. 189, s. 37.

Rekommenderar stater att vidtaga nödvändiga åtgärder till skydd för flyktingens familj, särskilt med tanke på:

- 1) säkerställandet av att flyktingfamiljens enhet bibehålls, i synnerhet i de fall familjeöverhuvudet har uppfyllt de erforderliga kraven för tillträde till ett visst land,
- 2) skydd av minderåriga flyktingar, i synnerhet ensamma barn och flickor, särskilt beträffande förmynderskap och adoption.»

C.

»Konferensen,

Med hänsyn till att flyktingar i moraliska, rättsliga och materiella sammanhang är i behov av understöd av lämpliga välfärdsorganisationer, särskilt från lämpliga icke-statliga organisationer,

Rekommenderar regeringar och mellan-statliga organ att underlätta, uppmuntra och vidmakthålla erforderligt kvalificerade organisationers ansträngningar.»

D.

»Konferensen,

Med hänsyn till att många personer fortfarande lämnar sitt ursprungsland på grund av förföljelse och är berättigade till särskilt skydd med anledning av sin ställning,

Rekommenderar att stater fortsätter att ta emot flyktingar inom sina territorier och att de agerar i samförstånd i en sann anda av internationellt samarbete så att dessa flyktingar må ges asyl och möjlighet till ny bosättning.»

E.

»Konferensen,

Uttrycker förhoppningen att konventionen angående flyktingars rättsliga ställning kommer att ha värdet av ett exempel som får återverkningar utöver sin kontraktsenliga räckvidd och att alla stater vägleds av den på så sätt att de, så långt det är möjligt, behandlar flyktingar på sitt territorium som inte omfattas av konventionens bestämmelser, så som den föreskriver.»

Bilaga II

1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning

Inledning

De HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA hava,

i betraktande av att Förenta Nationernas stadga och den av generalförsamlingen den 10 december 1948 antagna universella förklaringen om de mänskliga rättigheterna fastslagit grundsatsen, att människorna utan åtskillnad skola åtnjuta de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,

i betraktande av att Förenta Nationerna vid upprepade tillfällen givit uttryck för sitt stora intresse för flyktingarna och sökt tillförsäkra dessa vidast möjliga åtnjutande av nämnda rättigheter och friheter,

i betraktande av att det framstår såsom önskvärt att revidera och sammanfatta äldre internationella överenskommelser angående flyktingars rättsliga ställning samt att genom en ny överenskommelse utvidga de äldre överenskommelsernas tillämpningsområde och det skydd, som genom dem tillerkännes flyktingarna,

i betraktande av att beviljandet av asyl kan medföra en utomordentligt tung börda för vissa länder och att en tillfredsställande lösning av hithörande problem, vilkas internationella räckvidd och natur erkänts av Förenta Nationerna, därför icke kan uppnås utan internationellt samarbete,

under uttalande av önskemålet, att alla stater under erkännande av flyktingproblemets sociala och humanitära beskaffenhet måtte göra allt som står i deras makt för att förhindra detta problem att bli en orsak till spänning mellan stater, samt

efter tagen kännedom om att Förenta Nationernas Höge Kommissarie för flyktingar erhållit i uppdrag att övervaka tillämpningen av de internationella konventioner, som bereda flyktingarna skydd, och i insikt om att en effektiv samordning av de åtgärder, som vidtagas för att lösa flyktingproblemet, kommer att vara avhängig av staternas samarbete med Höge Kommissarien,

ÖVERENSKOMMIT som följer:

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Definition av uttrycket »flykting»

A. I denna konvention avses med uttrycket »flykting» följande personer, nämligen

1) den som blivit att anse såsom flykting jämlikt överenskommelserna av den 12 maj 1926 eller den 30 juni 1928, konventionerna av den 28 oktober 1933 eller den 10 februari 1938, protokollet av den 14 september 1939 eller Internationella flyktingorganisationens stadga,

varvid märkes, att av Internationella flyktingorganisationen under dess verksamhetstid fattade beslut om att vissa personer icke skola erkännas såsom flyktingar icke skola utgöra hinder för att ställning såsom flykting tillerkännes personer, vilka uppfylla de under 2) här nedan angivna villkoren;

2) den som till följd av händelser, som inträffat före den 1 januari 1951, och i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför det land, vari han är medborgare, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att begagna sig av sagda lands skydd, eller den som, utan att vara medborgare i något land, till följd av händelser som förut sagts befinner sig utanför det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att återvända dit.

Beträffande den som är medborgare i mera än ett land avses med uttrycket »land vari han är medborgare» varje land, vari han är medborgare; ingen skall anses vara i avsaknad av det lands skydd, vari han är medborgare, därest han utan bärande skäl grundat på berättigad fruktan underlåtit att begagna sig av något av de länders skydd, i vilka han är medborgare.

B. 1) I denna konvention skall med det i artikel 1 A förekommande uttrycket »händelser som inträffat före den 1 januari 1951» kunna förstås antingen

a) »händelser som inträffat i Europa före den 1 januari 1951» eller

b) »händelser som inträffat i Europa eller annorstädes före den 1 januari 1951»,

och skall envar fördragsslutande stat vid undertecknandet eller ratifikationen av konventionen eller vid anslutningen till densamma avgiva en förklaring angående vilkendera av dessa båda betydelser som staten i fråga inlägger i förevarande uttryck med hänsyn till de förpliktelser, som den åtager sig i enlighet med konventionen.

2) Fördragsslutande stat, som valt alternativet a) ovan, äger när som helst medelst ett till Förenta Nationernas generalsekreterare riktat meddelande utvidga sina förpliktelser genom att antaga alternativet b).

C. Denna konvention skall upphöra att vara tillämplig på den som omfattas av bestämmelserna under A ovan men som

1) av fri vilja på nytt begagnar sig av det lands skydd, vari han är medborgare; eller

2) efter att hava förlorat sitt medborgarskap, av fri vilja återförvärvar detsamma; eller

3) förvärvar medborgarskap i ett nytt land och kommer i åtnjutande av detta lands skydd; eller

4) av fri vilja återvänder för att bosätta sig i det land, som han lämnat eller utanför vilket han fortsatt att uppehålla sig på grund av fruktan för förföljelse; eller

5) icke kan fortfara att vägra begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare, enär de omständigheter, till följd av vilka han blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligga,

dock att denna bestämmelse icke avser flykting hänförlig under A 1) ovan, som kan återropa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skäl för vägran att begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare; eller

6) utan att äga medborgarskap i något land kan återvända till det land, vari han tidigare hade sin vanliga vistelseort, enär de omständigheter, till följd av vilka han blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligga,

dock att denna bestämmelse icke avser flykting hänförlig under A 1) ovan, som kan återropa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skäl för vägran att återvända till det land, vari han tidigare hade sin vanliga vistelseort.

D. Denna konvention är icke tillämplig på dem som för närvarande åtnjuta beskydd eller bistånd av andra Förenta Nationernas organ eller institutioner än Förenta Nationernas Höge Kommissarie för flyktingar.

Därest sådant beskydd eller bistånd, av vilken anledning det vara må, skulle upphöra utan att nu ifrågasvarande personers ställning blivit slutgiltigt reglerad enligt tillämpliga, av Förenta Nationernas generalförsamling antagna resolutioner, skola vederbörande utan vidare äga åtnjuta de i denna konvention stadgade förmånerna.

E. Denna konvention äger icke tillämpning på den som av vederbörliga myndigheter i det land, vari han bosatt sig, erkännes hava de rättigheter och skyldigheter, som äro förbundna med innehav av medborgarskap i sagda land.

F. Stadgandena i denna konvention äga icke tillämpning på den beträffande vilken föreligga allvarliga skäl antaga, att han

a) förövat brott mot freden, krigsförbrytelse eller brott mot mänskligheten, sådana dessa brott blivit definierade i de internationella överenskommelser, som tillkommit för att meddela bestämmelser angående sådana brott; eller

b) förövat grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet, innan han erhöll tillträde till detsamma såsom flykting; eller

c) gjort sig skyldig till gärningar, stridande mot Förenta Nationernas syften och grundsatser.

Artikel 2

Allmänna skyldigheter

Varje flykting har gentemot det land, varest han befinner sig, skyldigheter främst innebärande, att han skall ställa sig till efterrättelse gällande lagar och föreskrifter ävensom anstalter, som vidtagas för upprätthållande av den allmänna ordningen.

Artikel 3

Förbud mot skiljaktig behandling

De fördragsslutande staterna skola tillämpa bestämmelserna i denna konvention på flyktingar utan åtskillnad med hänsyn till deras ras, religion eller ursprungsland.

Artikel 4

Religion

De fördragsslutande staterna skola tillerkänna flyktingar, som befinna sig inom deras territorier, en behandling som i fråga om flyktingarnas frihet att utöva sin religion och frihet att bestämma över sina barns religiösa uppfostran är minst lika förmånlig som den behandling, vilken tillkommer de egna medborgarna.

Artikel 5

Rättigheter beviljade oberoende av konventionen

Ingen bestämmelse i denna konvention skall få föranleda inskränkning i rättigheter och förmåner, som fördragsslutande stat beviljat flyktingar oberoende av konventionen.

Artikel 6

Uttrycket »under samma förhållanden»

I denna konvention innebär uttrycket »under samma förhållanden», att alla de förutsättningar (och i synnerhet sådana, som hänföra sig till längden av och betingelserna för uppehåll och vistelse), vilka vederbörande skulle behöva uppfylla för att komma i åtnjutande av någon viss rättighet, om han icke vore flykting, måste uppfyllas av honom med undantag för förutsättningar, som till sin natur äro sådana, att en flykting icke kan uppfylla dem.

Artikel 7

Undantag från villkor om ömsesidighet

1. Så snart denna konvention icke innehåller mera förmånliga bestämmelser, skall fördragsslutande stat tillerkänna flyktingar samma ställning som staten i fråga tillerkänner utlänningar i allmänhet.

2. Efter tre års vistelse skall flykting inom fördragsslutande stats område vara undantagen från villkor om ömsesidighet i lagstiftningen, som må hava uppställts för att utlänning skall äga åtnjuta viss förmån.

3. Fördragsslutande stat skall fortfara att bevilja flyktingar rättigheter och förmåner, till vilka de oberoende av ömsesidighet redan voro berättigade vid tidpunkten för denna konventions ikraftträdande för ifrågavarande stat.

4. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheten att även i frånvaron av ömsesidighet tillerkänna flyktingar rättigheter och förmåner utöver dem, på vilka de kunna göra anspråk jämlikt moment 2. och 3. i denna artikel, ävensom möjligheten att eftergiva kravet på ömsesidighet för flyktingar som icke uppfylla de i moment 2. och 3. i denna artikel föreskrivna villkoren.

5. Bestämmelserna i moment 2. och 3. i denna artikel äga tillämpning såväl på rättigheter och förmåner som avses i artiklarna 13, 18, 19, 21 och 22 i denna konvention som på rättigheter och förmåner om vilka föreskrifter icke meddelas i denna konvention.

Artikel 8

Befrielse från undantagsåtgärder

I fråga om undantagsåtgärder som må vidtagas mot någon viss främmande stats medborgare med avseende på deras personer, egendom eller intressen,

gäller att fördragsslutande stat icke äger gentemot flykting som formellt är medborgare i den ifrågavarande främmande staten tillämpa sådana åtgärder allenast på grund av detta flyktingens medborgarskap. Fördragsslutande stat, som på grund av den egna lagstiftningen är förhindrad att tillämpa den i denna artikel fastslagna allmänna grundsatsen, skall i därför ägnade fall medgiva undantag för flyktingar, som nu sagts.

Artikel 9

Tillfälliga åtgärder

Bestämmelserna i denna konvention utgöra icke hinder för fördragsslutande stat att i krigstid eller under andra allvarliga och utomordentliga förhållanden gentemot någon bestämd person provisoriskt vidtaga åtgärder, som staten ifråga finner oundgängligen erforderliga för den nationella säkerheten, i avvaktan på utredning genom statens försorg, huruvida vederbörande verkligen är flykting samt huruvida i hans fall upprätthållandet av åtgärderna är nödvändigt i den nationella säkerhetens intresse.

Artikel 10

Sammanhängande vistelse

1. Har flykting under andra världskriget tvångsförflyttats och bortförts till fördragsslutande stats område och vistas han där, skall tiden för denna honom påtvungna vistelse räknas som tid, varunder han lovligt vistats inom denna stats område.

2. Har flykting under andra världskriget tvångsförflyttats från fördragsslutande stats område och innan dagen för denna konventions ikraftträdande återvänt dit i syfte att där taga sin vistelseort, skall vistelsetiden före och efter tvångsförflyttningen räknas såsom en sammanhängande tid i alla hänseenden beträffande vilka en oavbruten vistelse erfordras.

Artikel 11

Flyktingar som äro sjömän

I fråga om flykting vilken regelmässigt är anställd som besättningsmedlem ombord på fartyg förande fördragsslutande stats flagga, skall denna stat välvilligt pröva möjligheterna att tillåta flyktingen att bosätta sig inom statens område och förse honom med resedokument eller att giva honom tillfälligt tillstånd att uppehålla sig inom statens område, särskilt till underlättande av hans bosättning i ett annat land.

Kapitel II

Rättslig ställning

Artikel 12

Personrättslig ställning

1. En flyktings personrättsliga ställning skall bestämmas av lagen i det land där han har sitt hemvist eller, om han saknar hemvist, av lagen i det land där han har sin vistelseort.

2. Rättigheter, som en flykting tidigare förvärvat och som härflyta från hans personrättsliga ställning, i främsta rummet sådana som uppkomma genom äktenskap, skola erkännas av fördragsslutande stat, dock med möjlighet att i förekommande fall göra förbehåll om fullgörande av formaliteter föreskrivna i statens lag. Vad nu sagts gäller likväl endast under förutsättning att fråga är om rättighet av ett slag som skulle hava erkänts av statens lag, därest vederbörande icke hade blivit flykting.

Artikel 13

Lös och fast egendom

I fråga om förvärv av äganderätt och andra rättigheter till lös och fast egendom ävensom i fråga om hyreskontrakt och andra avtal rörande lös och fast egendom, skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den, som kommer utlänningar i allmänhet till del under motsvarande förhållanden.

Artikel 14

Konstnärlig och industriell äganderätt

Beträffande skyddet för industriell äganderätt och särskilt för rätt till uppfinning, mönster, modell, varumärke och firmanamn ävensom beträffande skyddet för litterär, konstnärlig och vetenskaplig äganderätt skall flykting i det

land, varest han har sin vanliga vistelseort, tillerkännas samma skydd som landets egna medborgare. Inom annan fördragsslutande stats område skall han åtnjuta samma skydd som där tillerkännes medborgare i det land, varest han har sin vanliga vistelseort.

Artikel 15 **Föreningsrätt**

I förhållandet till sammanslutningar utan politiska eller vinstsyften och till fackföreningar skall fördragsslutande stat tillerkänna flyktingar, som lovligen uppehålla sig inom statens område, den förmånligaste behandling som tillkommer främmande lands medborgare under motsvarande förhållanden.

Artikel 16 **Rätt att föra talan inför rätta**

1. Flykting skall inom fördragsslutande stats område hava fri tillgång till att föra talan inför domstol.
2. Flykting skall i den fördragsslutande stat, varest han har sin vanliga vistelseort, åtnjuta samma behandling som statens egna medborgare i vad gäller tillgång till domstolarna, däri inbegripet rättshjälp och befrielse från skyldighet att ställa säkerhet för rättegångskostnader (*cautio judicatum solvi*).
3. I de hänseenden som omnämns i moment 2. skall en flykting inom annan fördragsslutande stat än den, varest han har sin vanliga vistelseort, åtnjuta samma behandling som tillkommer medborgare i den stat, varest flyktingen har sin vanliga vistelseort.

Kapitel III

Förvärvsarbete

Artikel 17

Lönad anställning

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen uppehåller sig inom statens område, den förmånligaste behandling som under motsvarande förhållanden tillkommer främmande lands medborgare i fråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning.

2. I varje fall skola inskränkande åtgärder som gentemot utlänningar eller beträffande utlänningars arbetsanställning vidtagits till skydd för den inhemska arbetsmarknaden, icke tillämpas med avseende på flykting, vilken redan vid tiden för denna konventions ikraftträdande för den ifrågavarande fördragsslutande staten var undantagen från desamma, eller vilken uppfyller något av följande villkor:

- a) att flyktingen vistats i landet tre år;
- b) att flyktingens make är medborgare i det land vari flyktingen vistas, dock att den genom denna bestämmelse medgivna förmånen icke må göras gällande av flykting som övergivit sin make;
- c) att flyktingen har ett eller flera barn med medborgarskap i det land vari flyktingen vistas.

3. Fördragsslutande stat skall välvilligt pröva möjligheten att i fråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning likställa flykting med statens egna medborgare och detta i synnerhet beträffande flykting, som inkommit på statens område inom ramen för planerad anskaffning av arbetskraft eller immigration.

Artikel 18

Näringsutövning

I fråga om rätten att såsom självständig företagare bedriva verksamhet inom lantbruk, industri, hantverk eller handel ävensom rätten att bilda bolag för handels- eller industrirörelse skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom dess område, en så förmånlig behandling som möjligt

och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

Artikel 19

Fria yrken

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom stats område samt innehar av vederbörande myndigheter i samma stat erkända betyg och önskar utöva ett fritt yrke, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

2. Fördragsslutande stat skall inom ramen för sina lagar och författningar göra allt som står i dess makt för att säkra i denna artikel avsedda flyktingars bosättning inom områden utanför huvudlandet, för vilkas internationella förbindelser staten i fråga är ansvarig.

Kapitel IV

Sociala förmåner

Artikel 20

Ransonering

I händelse av ransonering gällande för befolkningen i dess helhet och reglerande den allmänna fördelningen av varor på vilka råder brist skola flyktingar behandlas lika med ifrågavarande stats egna medborgare.

Artikel 21

Bostäder

Vad beträffar bostäder skall fördragsslutande stat, i den mån detta ämne är reglerat i lag eller författning eller är underkastat offentlig myndighets kontroll, tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

Artikel 22

Offentlig undervisning

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting samma behandling som statens egna medborgare i fråga om undervisningen i bottenskolan.
2. Beträffande annan undervisning än den i bottenskolan, och i synnerhet såvitt gäller tillträde till studier, erkännandet av utländska skolbetyg, diplom och universitetsexamina, nedsättning av avgifter samt tilldelning av stipendier, skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den, som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

Artikel 23

Understöd av det allmänna

Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, samma behandling som statens egna medborgare i fråga om understöd och bistånd från det allmänna.

Artikel 24

Arbetslagstiftning och socialförsäkring

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, samma behandling som statens egna medborgare beträffande:

a) avlöning, inbegripande familjetillägg, då sådant utgör del av lön, arbetstidens längd, övertid, betald semester, inskränkning av hemarbete, minimiålder för arbetsanställning, lärlingskap och yrkesutbildning, kvinnors och unga personers arbete samt åtnjutandet av förmåner enligt kollektivavtal, allt i den mån dessa ämnen äro reglerade i lag eller författning eller äro lagda under förvaltningsmyndighets kontroll;

b) socialförsäkring (lagstadgade bestämmelser rörande olycksfall i arbete, yrkessjukdomar, moderskap, sjukdom, invaliditet, ålderdom, dödsfall, arbetslöshet, familjeförsörjningsskyldighet ävensom varje annan situation, som enligt ifrågavarande stats lag är täckt av socialförsäkring), dock med förbehåll för:

i) bestämmelser till skydd för redan förvärvade rättigheter och rättigheter, som hålla på att förvärvas, och

ii) särskilda föreskrifter i det lands lag vari flyktingen vistas, vilka avse förmåner eller delar av förmåner, som uteslutande bekostas av allmänna medel, eller vilka gälla bidrag till personer som icke ifråga om erläggande av avgifter uppfylla förutsättningarna för erhållande av full pension.

2. Rätt till ersättning i anledning av flyktings död till följd av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom skall icke lida någon inskränkning för det fall att förmånstagarens vistelseort är belägen utanför vederbörande fördragsslutande stats område.

3. Förmåner stadgade i överenskommelser, som ingåtts eller framdeles kunna komma att ingås mellan de fördragsslutande staterna rörande vidmakthållande av rättighet i fråga om socialförsäkring som förvärvats eller håller på att förvärvas, skola av de fördragsslutande staterna utsträckas till flyktingar, under förutsättning att dessa uppfylla de villkor, som föreskrivits för medborgarna i de stater vilka undertecknat överenskommelserna i fråga.

4. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheterna att i vidaste mån till flyktingar utsträcka förmåner stadgade i liknande överenskommelser, som äro i kraft eller kunna komma att träda i kraft mellan de fördragsslutande staterna och andra stater.

Kapitel V

Administrativa åtgärder

Artikel 25

Bistånd av förvaltningsmyndigheterna

1. För det fall att flykting enligt vanliga regler icke skulle kunna utöva någon viss rättighet utan bistånd av utländsk myndighet till vilken han icke kan hänvända sig, skall fördragsslutande stat, på vars område flyktingen vistas, sörja för att motsvarande bistånd lämnas honom av statens egna myndigheter eller av internationell myndighet.

2. Myndighet som avses i moment 1. skall för flykting utfärda eller under sitt överinseende låta utfärda sådana handlingar och intyg som i vanliga fall skulle för utlänning utfärdas av hans hemlands myndigheter eller genom dessas förmedling.

3. Handlingar och intyg, utfärdade på sätt nyss sagts, skola ersätta officiella aktstycken, som för utlänningar utfärdats av deras hemlands myndigheter eller genom dessas förmedling, och skola tillerkännas vitsord, intill dess att motbevisning förebringas.

4. Utan förfång för undantag, som kunna vara stadgade till förmån för medellösa personer, må avgifter upptagas för tjänsteåtgärder, som avses i denna artikel, dock att avgifterna skola vara skäligen och motsvara avgifter, som avkrävas ifrågavarande stats egna medborgare för liknande åtgärder.

5. Bestämmelserna i denna artikel skola icke föranleda avvikelser från vad som stadgas i artiklarna 27 och 28.

Artikel 26

Rörelsefrihet

Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen uppehåller sig inom statsområdet, rätt att inom detta välja vistelseort och att röra sig fritt, dock att inskränkningar, som må vara stadgade för utlänningar i allmänhet under motsvarande förhållanden, skola kunna tillämpas.

Artikel 27

Identitetshandlingar

Fördragsslutande stat skall utfärda identitetshandlingar till flykting, som befinner sig inom statsområdet och som icke är i besittning av giltigt resedokument.

Artikel 28

Resedokument

1. Fördragsslutande stat skall för flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, utfärda resedokument för resor utanför statsområdet, såvida icke tungt vägande skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen tala däremot; på nu nämnda dokument skola föreskrifterna i bilagan till denna konvention äga tillämpning. Fördragsslutande stat må utfärda sådant resedokument även till annan flykting än förut sagts, som befinner sig inom statsområdet; särskilt skall fördragsslutande stat i denna del välvilligt behandla flykting, som befinner sig inom statsområdet och som är ur stånd att erhålla resedokument från det land, varest flyktingen har lov att vistas.

2. Resedokument, som enligt äldre internationella överenskommelser av parter i sådana utställts för flyktingar, skola erkännas av de fördragsslutande staterna och betraktas som om de hade utställts enligt nu förevarande artikel.

Artikel 29

Beskattning

1. Fördragsslutande stat skall icke avkräva flykting andra eller högre avgifter, skatter eller pålagor, under vilken benämning det vara må, än de vilka upptagas eller komma att upptagas av statens egna medborgare under motsvarande förhållanden.

2. Vad i moment 1. stadgas utgör icke hinder för tillämpning i fråga om flyktingar av föreskrifter i lagar eller förordningar angående avgifter för utfärdande genom myndigheterna av handlingar för utlänningar, identitetshandlingar inbegripna.

Artikel 30

Överförande av tillgångar

1. Fördragsslutande stat skall, i den ordning dess lagar och förordningar medgiva, tillåta flykting att överföra tillgångar, som han infört till statsområdet, till annat land, i vilket han erhållit tillstånd att inresa för att där bosätta sig.

2. Fördragsslutande stat skall välvilligt pröva flyktings ansökan om tillstånd att överföra tillgångar, varhelst dessa må befinna sig, vilka äro erforderliga för flyktingens bosättning i annat land, i vilket han erhållit tillstånd att inresa för bosättning.

Artikel 31

Flyktingar som olovligen uppehålla sig i tillflyktslandet

1. Fördragsslutande stat skall icke för olovlig inresa eller olovligt uppehåll bestraffa flykting, som anlänt direkt från område varest hans liv eller frihet var i fara på sätt i artikel 1 avses och som utan tillstånd inrest eller uppehåller sig inom den fördragsslutande statens område, under förutsättning att flyktingen utan dröjsmål anmäler sig hos myndigheterna och visar godtagbara skäl för sin olovliga inresa eller sitt olovliga uppehåll.

2. Fördragsslutande stat skall icke ålägga flykting som nu sagts andra inskränkningar i hans rörelsefrihet än som äro nödvändiga, och inskränkningarna må upprätthållas endast till dess flyktingens ställning i landet har blivit reglerad eller han erhåller tillstånd att inresa i annat land. Fördragsslutande stat skall bevilja flykting som nu avses skäligen rådrum och alla nödvändiga lättnader för att erhålla tillstånd att inresa i annat land.

Artikel 32

Utvisning

1. Fördragsslutande stat må icke utvisa flykting, som lovligen uppehåller sig inom statsområdet, annat än på grund av skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen.

2. Utvisning av flyktingen må endast äga rum i form av verkställighet av ett i laga ordning tillkommet beslut. Såvida icke tvingande skäl hänförliga till den nationella säkerheten tala däremot, skall det tillåtas flyktingen att förebringa bevisning för att rentvå sig ävensom att föra talan inför och för sådant ändamål företrädas inför vederbörlig myndighet eller inför en eller flera personer, som blivit särskilt förordnade av myndigheten.

3. Fördragsslutande stat skall bevilja flykting som nu åsyftas skäligen rådrum, inom vilket han må söka erhålla vederbörligt tillstånd att inresa till annat land. Under denna frist äger den fördragsslutande staten gentemot flyktingen vidtagna sådana inre åtgärder, som den finner erforderliga.

Artikel 33

Förbud mot utvisning och avvisning

1. Fördragsslutande stat må icke, på vilket sätt det vara må, utvisa eller avvisa flykting till gränsen mot område varest hans liv eller frihet skulle hotas på grund av hans ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning.

2. Denna bestämmelse må likväl icke åberopas av flykting, vilken det föreligger skäligen anledning att betrakta som en fara för det lands säkerhet i

vilket han uppehåller sig eller vilken, med hänsyn till att han genom lagakraft-ägande dom har dömts för synnerligen grovt brott, utgör en samhällsfara i sagda land.

Artikel 34

Naturalisation

Fördragsslutande stat skall så mycket som möjligt underlätta flyktingarnas införlivande med samhället och deras naturalisation. Särskilt skall fördragsslutande stat bemöda sig om att påskynda naturalisationsförfarandet och att så mycket som möjligt nedbringa avgifterna och kostnaderna för detta.

Kapitel VI

Verkställighets- och övergångsbestämmelser

Artikel 35

Samarbete mellan inländska myndigheter och Förenta Nationerna

1. Fördragsslutande stat åtager sig att samarbeta med Förenta Nationernas Höga Kommissariat för flyktingar, eller annat Förenta Nationernas organ som kan komma att efterträda detsamma vid fullgörandet av ifrågasvarande organs uppgifter, och skall särskilt underlätta dess uppgift att vaka över efterlevnaden av bestämmelserna i denna konvention.

2. För att Höga Kommissariatet eller annat Förenta Nationernas organ, som kan komma att efterträda detsamma, skall bli i tillfälle att avgiva rapporter till Förenta Nationernas vederbörliga andra organ, åtager sig fördragsslutande stat att på begäran i lämplig form tillhandahålla de förra organen upplysningar och statistiska uppgifter beträffande:

- a) flyktingars rättsliga ställning;
- b) genomförandet av denna konvention;
- c) lagar, förordningar och övriga föreskrifter, som äro eller framdeles kunna komma att bli gällande beträffande flyktingar.

Artikel 36

Underrättelse om inländsk lagstiftning

Fördragsslutande stat skall till Förenta Nationernas generalsekreterare insända texten till lagar och förordningar, som den kan komma att utfärda för att säkerställa denna konventions efterlevnad.

Artikel 37

Förhållandet till tidigare konventioner

Med förbehåll för stadgandet i artikel 28 moment 2. skall denna konvention i förhållandet mellan konventionens parter träda i stället för överenskommelserna av den 5 juli 1922, den 31 maj 1924, den 12 maj 1926, den 30 juni 1928 och den 30 juli 1935, liksom konventionerna av den 28 oktober 1933 och den

10 februari 1938, protokollet av den 14 september 1939 och överenskommelsen av den 15 oktober 1946.

Kapitel VII

Slutbestämmelser

Artikel 38

Biläggande av tvister

Tvist mellan konventionsparter rörande denna konventions tolkning eller tillämpning, som icke kunnat biläggas på annat sätt, skall på begäran av part i tvisten underställas den internationella domstolen.

Artikel 39

Undertecknande, ratifikation och anslutning

1. Denna konvention skall framläggas för undertecknande i Genève den 28 juli 1951 och skall därefter deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Den skall hållas öppen för undertecknande vid Förenta Nationernas Europasäte från den 28 juli till den 31 augusti 1951 och skall därefter på nytt stå öppen för undertecknande vid Förenta Nationernas huvudsäte från den 17 september 1951 till den 31 december 1952.

2. Konventionen skall stå öppen för undertecknande av alla stater som äro medlemmar av Förenta Nationerna, ävensom för varje annan stat som erhållit inbjudan att delta i den diplomatiska konferensen angående flyktingars och statslösa personers rättsliga ställning eller till vilken en inbjudan att underteckna må hava riktats av generalförsamlingen. Konventionen skall ratificeras och ratifikationsinstrumenten skola deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

3. Konventionen skall från den 28 juli 1951 stå öppen för anslutning av stater, som avses i moment 2. Anslutning skall äga rum genom deponering av ett anslutningsinstrument hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 40

Klausul om territoriell tillämplighet

1. Stat må vid undertecknande eller ratifikation av konventionen eller vid anslutning till densamma förklara, att denna skall utsträckas att gälla för alla

de områden för vilkas internationella förbindelser staten i fråga är ansvarig, eller till ett eller flera av dem. Förklaringen blir verkande, då konventionen träder i kraft för sagda stat.

2. Vid vilken senare tidpunkt som helst kan en sådan utsträckning av konventionens tillämplighet göras genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare och skall erhålla verkan från nittionde dagen efter den då Förenta Nationernas generalsekreterare mottog underrättelsen, eller från dagen för konventionens ikraftträdande för den ifrågavarande staten, därest denna dag infaller senare.

3. Beträffande områden, till vilka konventionen icke utsträckts vid tidpunkten för undertecknandet, ratifikationen eller anslutningen, skall vederbörande stat överväga möjligheten att snarast vidtaga erforderliga åtgärder för att utsträcka konventionens tillämplighet till områdena i fråga, dock beroende av samtycke från områdenas regeringar, där sådant av konstitutionella skäl erfordras.

Artikel 41

Klausul om förbundsstater

I fråga om förbundsstat eller stat som icke är en enhetsstat skola följande bestämmelser äga tillämpning.

a) Beträffande artiklar i denna konvention vilkas genomförande faller inom området för förbundsstatens lagstiftningsmakt gäller, att i denna utsträckning förbundsregeringens förpliktelser äro desamma som konventionsparters vilka icke äro federala stater.

b) Beträffande artiklar i konventionen vilkas tillämpning är beroende av lagstiftningsåtgärder inom delstater, provinser eller kantoner vilka icke enligt förbundsstatens författning äro skyldiga att vidtaga sådana lagstiftningsåtgärder, åligger det förbundsregeringen att så snart som möjligt och med en tillstyrkande anbefallning tillkännagiva de ifrågavarande artiklarna för vederbörande myndigheter i delstaterna, provinserna eller kantonerna.

c) Förbundsstat som är ansluten till denna konvention skall på annan fördragsslutande stats av Förenta Nationernas generalsekreterare förmedlade begäran beträffande bestämmelser i konventionen tillhandahålla en redogörelse för lagstiftning och praxis inom förbundsstaten och de rättsliga enheter som bilda densamma, vilken redogörelse skall utvisa i vilken utsträckning bestämmelsen i fråga genom lagstiftning eller på annat sätt har blivit genomförd.

Artikel 42

Förbehåll

1. Vid tidpunkten för undertecknande eller ratifikation av konventionen eller för anslutning till densamma må stat göra förbehåll mot artiklar i

konventionen med undantag för artiklarna 1, 3, 4 och 16 moment 1., 33 och 36–46.

2. Stat, som gjort förbehåll enligt moment 1., må när som helst återkalla förbehållet genom meddelande därom till Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 43

Ikraftträdande

1. Denna konvention skall träda i kraft på nittionde dagen efter dagen för deponerandet av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.

2. För stat, som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter deponerandet av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet, skall konventionen träda i kraft på nittionde dagen efter dagen för deponerandet av ifrågakvarande stats ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Artikel 44

Uppsägning

1. Fördragsslutande stat må när som helst uppsäga denna konvention genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Verkan av uppsägningen inträder för ifrågakvarande stat ett år efter den dag då uppsägningen mottogs av Förenta Nationernas generalsekreterare.

3. Stat, som avgivit förklaring eller lämnat underrättelse enligt artikel 40, må när som helst därefter genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare förklara, att konventionen skall upphöra att vara tillämplig på område som avses i artikel 40 ett år efter den dag då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

Artikel 45

Revision

1. Fördragsslutande stat må när som helst begära revision av denna konvention genom framställning till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Förenta Nationernas generalförsamling skall i förekommande fall rekommendera vilka åtgärder som eventuellt skola vidtagas med anledning av en sådan begäran.

Artikel 46

Underrättelser från Förenta Nationernas generalsekreterare

Förenta Nationernas generalsekreterare skall underrätta alla stater som äro medlemmar av Förenta Nationerna ävensom övriga i artikel 39 avsedda stater om

- a) förklaringar och meddelanden enligt artikel 1 B;
- b) undertecknanden, ratifikationer och anslutningar enligt artikel 39;
- c) förklaringar och underrättelser enligt artikel 40;
- d) förbehåll och återkallande av förbehåll enligt artikel 42;
- e) dagen då denna konvention enligt artikel 43 träder i kraft;
- f) uppsägningar och underrättelser enligt artikel 44;
- g) framställningar om revision enligt artikel 45.

Till bekräftande härav hava undertecknade, vederbörligen befullmäktigade ombud, undertecknat denna konvention på sina regeringars vägnar,

som skedde i Genève den 28 juli 1951 i ett exemplar, vars engelska och franska texter skola äga lika vitsord och vilket skall förbliva deponerat i Förenta Nationernas arkiv, medan bestyrkta avskrifter skola översändas till alla medlemmar av Förenta Nationerna och till övriga i artikel 39 avsedda stater.

Bilaga

§ 1

1. Uti artikel 28 i denna konvention omförmäلت resedokument skall vara likalydande med härvid fogade formulär.

2. Dokumentet skall vara avfattat på minst två språk, varav det ena skall vara engelska eller franska.

§ 2

Med förbehåll för gällande bestämmelser i det land som utfärdat dokumentet må barn införas i ett för endera av barnets föräldrar utfärdat resedokument eller, där särskilda skäl föreligga, i resedokument utfärdat för annan vuxen flykting.

§ 3

Avgift för dokumentets utfärdande skall icke överstiga den för hemlandspass fastställda lägsta avgiften.

§ 4

Utom i särskilt bestämda fall eller i undantagsfall skall dokumentet vara giltigt för största möjliga antal länder.

§ 5

Dokumentet skall hava en giltighetstid antingen av ett eller av två år efter den utfärdande myndighetens prövning.

§ 6

1. Förnyande eller förlängning av dokumentets giltighet tillkommer den myndighet, som utfärdat detsamma, så länge innehavaren icke lovligen bosatt sig på främmande territorium och så länge han lovligen uppehåller sig inom sagda myndighets område. Under enahanda betingelser ankommer utfärdandet av nytt dokument på den myndighet, som utfärdat det föregående dokumentet.

2. Diplomatiska eller konsulära representanter, som därtill särskilt be-myndigats, skola äga behörighet att för en tidrymd icke överstigande sex månader förlänga giltighetstiden för resedokument, vilka utfärdats av deras respektive regeringar.

3. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheterna att förnya eller utsträcka ett resedokuments giltighetstid eller att utfärda nytt sådant för flykting, vilken icke längre lovligen uppehåller sig inom vederbörande stats område, därest flyktingen är ur stånd att erhålla ett resedokument från det land, inom vilket han har lov att vistas.

§ 7

De fördragsslutande staterna skola erkänna giltigheten av sådana dokument, som utfärdats i enlighet med föreskrifterna i artikel 28 i denna konvention.

§ 8

Vederbörande myndigheter i land, dit en flykting ämnar begiva sig, skola, därest de äro beredda att låta honom inresa och visering är erforderlig, förse hans dokument med bevis om visering.

§ 9

1. De fördragsslutande staterna åtaga sig att meddela genomresevisering för flykting, som erhållit visering för det slutliga bestämmelselandet.

2. Sådan visering må vägras på samma grunder som skulle rättfärdiga avslag på en viseringsansökan för varje annan utlänning.

§ 10

Avgift för meddelande av utrese-, inrese- och genomresevisering skall icke överstiga den för visering av utländska pass fastställda lägsta avgiften.

§ 11

När flykting har bytt vistelseort och lovligen bosatt sig inom annan fördragsslutande stats område, skall ansvaret för utfärdande av nytt dokument i överensstämmelse med stadgandena och förutsättningarna i artikel 28 åvila vederbörande myndighet inom sagda område, till vilken flyktingen skall vara berättigad hänvända sig.

§ 12

Myndighet, som utfärdar nytt dokument, skall infordra det tidigare dokumentet och återställa det till det land, vilket utfärdat detsamma, därest i dokumentet anges att det bör sålunda återställas; i annat fall skall myndigheten infordra och makulera det.

§ 13

1. Envar fördragsslutande stat åtager sig att tillåta den, för vilken resedokumentet utfärdats av staten i fråga i enlighet med artikel 28 i denna konvention, att återvända till dess område när helst han så önskar under dokumentets giltighetstid.

2. Med förbehåll för vad i föregående moment sägs må fördragsslutande stat kunna kräva, att den, för vilken resedokument utfärdats, iakttaga de formföreskrifter, vilka kunna stadgas för personer, som utresa ur eller återvända till dess område.

3. De fördragsslutande staterna förbehålla sig rätten att undantagsvis eller i de fall, där flyktings uppehållstillstånd är begränsat till viss tid, i samband med utfärdandet av ett dokument inskränka den frist, inom vilken en flykting skall äga återvända, till en tidrymd icke understigande tre månader.

§ 14

Med förbehåll blott för vad som stadgats i § 13 skola föreskrifterna i denna bilaga icke i något hänseende inverka på de lagar och bestämmelser, som fastställa villkoren för inresa till, genomresa av, uppehåll och bosättning på samt avresa från de fördragsslutande staternas område.

§ 15

Varken utfärdandet av dokument eller däri verkställda anteckningar bestämma eller påverka innehavarens rättsliga ställning och i synnerhet icke frågan om medborgarskapet.

§ 16

Utfärdandet av dokument giver icke innehavaren någon som helst rätt till beskydd av diplomatiska eller konsulära representanter för det land, som utfärdat detsamma, och medför icke för dessa representanter rätt att utöva skydd.

Bihang (till 1951 års konvention)
Formulär till resedokument

Dokumentet skall hava formen av ett häfte (omkring 15 cm × 10 cm).

Det anbefalles att detsamma tryckes på det sättet, att radering eller ändring med kemiska eller andra medel med lätthet kan upptäckas, och att orden »Konvention den 28 juli 1951» tryckas fortlöpande på varje sida på det utställande landets språk.

<p>(Häftets pärm)</p> <p>RESEDOKUMENT   (Konvention den 28 juli 1951)</p> <hr/> <p style="text-align: right;">Nr. _____</p> <p style="text-align: center;">(1)</p> <p style="text-align: center;">RESEDOKUMENT   (Konvention den 28 juli 1951)</p> <p>Detta dokumentets giltighet utlöper den _____   med mindre dess giltighet utsträcker eller förnyas.</p> <p>Tillnamn _____   Förnamn _____   Åtföljd av _____ barn.</p> <p>1. Detta dokument utfärdas uteslutande i syfte att förse innehavaren med ett resedokument, som kan brukas i stället för ett hemlandspass. Det tager icke ställning till och är utan inverkan på innehavarens medborgarskap.</p> <p>2. Innehavaren är berättigad att återvända till _____   [angiv här det land, vars myndigheter utfärdat dokumentet] intill den _____   _____, därest icke anteckning om senare dag följer nedan.   [Den tidrymd, under vilken innehavaren är berättigad att återvända, må icke understiga tre månader.]</p> <p>3. I händelse av bosättning i annat land än det, där förevarande dokument har utfärdats, bör innehavaren, om han på nytt vill begiva sig utomlands, begära nytt dokument hos behörig myndighet i vistelselandet. [Det föregående resedokumentet skall infordras av den myndighet, som utfärdar det nya dokumentet, för att återställas till den utfärdande myndigheten.]¹</p> <p style="text-align: center;">(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget oräknat.)</p> <hr/> <p>¹ Denna parentes må insättas av stat som så önskar.</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(2)</p> <p>Födelseort och födelsedag _____   Yrke _____   Nuvarande vistelseort _____   Hustruns namn såsom ogift och hustruns förnamn* _____   _____   Mannens tillnamn och förnamn* _____   _____</p>
--

Signalement

Längd _____
 Hår _____
 Ögonfärg _____
 Näsa _____
 Ansiktsform _____
 Hudfärg _____
 Särskilda kännetecken _____

Barn som åtfölja innehavaren

Tillnamn	Förnamn	Födelseort och -dag	Kön
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

* Stryk det icke tillämpliga.

(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget oräknat.)

(3)

**Fotografi av innehavaren jämte utfärdande myndighets stämpel
 Innehavarens fingeravtryck (endast om erforderligt)**

Innehavarens namnteckning _____

(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget oräknat.)

(4)

1. Detta dokument gäller för följande länder:

_____
 _____
 _____

2. Handling, med stöd varav förevarande dokument utfärdats:

_____
 _____

Utfärdat i _____

Den _____

Utfärdande myndighets
 underskrift och stämpel:

Erlagd avgift:

(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget oräknat.)

(5)

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden

Erlagd avgift: Från _____
Till _____
Beslutat i _____ den _____

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden

Erlagd avgift: Från _____
Till _____
Beslutat i _____ den _____

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget räknat.)

(6)

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden

Erlagd avgift: Från _____
Till _____
Beslutat i _____ den _____

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden

Erlagd avgift: Från _____
Till _____
Beslutat i _____ den _____

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget räknat.)

(7-)

Viseringar

Namnet på den, för vilken dokumentet utfärdats, skall upprepas i varje visering.

(Detta dokument innehåller _____ sidor, omslaget räknat.)

Bilaga III

1967 års protokoll angående flyktingars rättsliga ställning

De stater som är anslutna till detta protokoll har,

i betraktande av att den i Genève den 28 juli 1951 undertecknade konventionen angående flyktingars rättsliga ställning¹ (härnedan benämnd »konventionen») endast omfattar sådana personer som blivit flyktingar till följd av händelser, som inträffat före den 1 januari 1951,

i betraktande av att nya flyktingkategorier tillkommit sedan konventionen antogs och att dessa flyktingar därför icke omfattas av konventionen,

i betraktande av att det är önskvärt att samma rättsliga ställning skall åtnjutas av alla flyktingar, som omfattas av definitionen i konventionen utan hänsyn till tidpunkten 1 januari 1951,

överenskommit som följer:

Artikel I

Allmän bestämmelse

1. De stater som är anslutna till detta protokoll förpliktar sig att tillämpa artiklarna 2 till och med 34 av konventionen på flyktingar, sådant detta begrepp definieras härnedan.

2. I detta protokoll skall, utom vid tillämpningen av moment 3 av denna artikel, med »flykting» förstås varje person, som omfattas av definitionen i artikel 1 av konventionen som om orden »... till följd av händelse, som inträffat före den 1 januari 1951, och ...» samt orden »... till följd av händelser som förut sagts ...» i artikel 1 A 2) var utelämnade.

3. Detta protokoll skall tillämpas av stater, som är anslutna till detsamma, utan någon begränsning från geografisk synpunkt; förklaringar som avgivits enligt artikel 1 B 1) a) av konventionen av stater, som redan tillträtt detsamma, skall dock gälla även i förhållande till detta protokoll, med mindre dessa förklaringar utvidgas enligt artikel 1 B 2) av konventionen.

---

¹ SÖ 1954:55; 1961:33 och 1966:27.

Artikel II

Samarbete mellan inländska myndigheter och Förenta Nationerna

1. De stater som är anslutna till detta protokoll förpliktar sig att samarbeta med Förenta Nationernas Höga kommissariat för flyktingar eller annat Förenta Nationernas organ, som må komma att efterträda detta, vid fullgörandet av ifrågavarande organs uppgifter och skall särskilt underlätta dess uppgift att vaka över efterlevnaden av bestämmelserna i detta protokoll.

2. För att Höga kommissariatet eller annat Förenta Nationernas organ, som må komma att efterträda detta, skall bli i tillfälle att avge rapporter till vederbörande organ inom Förenta Nationerna, förpliktar sig stat som är ansluten till detta protokoll att på begäran i lämplig form tillhandahålla ifrågavarande organ upplysningar och statistiska uppgifter beträffande:

- a) flyktingars rättsliga ställning;
- b) genomförandet av detta protokoll;
- c) lagar, förordningar och övriga föreskrifter, som är eller framdeles må komma att bli gällande beträffande flyktingar.

Artikel III

Underrättelse om inländsk lagstiftning

Stat som är ansluten till detta protokoll skall till Förenta Nationernas generalsekreterare insända texten till lagar och förordningar, som den må komma att utfärda för att säkerställa efterlevnaden av detta protokoll.

Artikel IV

Biläggande av tvister

Tvist mellan stater, som är anslutna till detta protokoll, rörande tolkningen eller tillämpningen av detsamma och som icke kan biläggas på annat sätt, skall på begäran av part i tvisten underställas den Internationella domstolen.

Artikel V

Anslutning

Detta protokoll skall stå öppet för anslutning av alla stater som tillträtt konventionen och av annan stat, som är medlem av Förenta Nationerna eller av något dess fackorgan, eller till vilken en inbjudan att ansluta sig må ha riktats av Förenta Nationernas generalförsamling. Anslutning skall ske genom

deponering av ett anslutningsinstrument hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel VI

Klausul om förbundsstater

I fråga om förbundsstat eller stat, som icke är en enhetsstat, skall följande bestämmelser gälla:

a) Beträffande de artiklar av konventionen, som skall tillämpas enligt artikel I, moment 1, av detta protokoll, och vilkas genomförande faller inom området för förbundsstatens lagstiftningsmakt gäller, att förbundsregeringens förpliktelser vad avser dessa skall vara desamma som förpliktelserna för de stater, vilka icke är federala stater;

b) Beträffande de artiklar av konventionen, som skall tillämpas enligt artikel I, moment 1, av detta protokoll, och vilkas genomförande är beroende av lagstiftningsåtgärder inom delstater, provinser eller kantoner, vilka icke enligt förbundsstatens författning är skyldiga att vidtaga sådana lagstiftningsåtgärder, åligger det förbundsregeringen att så snart som möjligt och med en tillstyrkande anbefallning tillkännage de ifrågavarande artiklarna för vederbörande myndigheter i delstaterna, provinserna eller kantonerna.

c) Förbundsstat, som är ansluten till detta protokoll, skall på en av Förenta Nationernas generalsekreterare förmedlad begäran från annan fördragsslutande stat tillhandahålla en redogörelse för lagstiftning och praxis inom förbundsstaten och de rättsliga enheter, som bildar densamma, ifråga om bestämmelse i konventionen, som skall tillämpas enligt artikel I, moment 1, av detta protokoll; denna redogörelse skall utvisa i vilken utsträckning bestämmelsen i fråga genom lagstiftning eller på annat sätt har blivit genomförd.

Artikel VII

Förbehåll och förklaringar

1. Vid anslutningen må stat göra förbehåll mot artikel IV av detta protokoll och mot tillämpningen enligt artikel I av detta protokoll av varje bestämmelse i konventionen med undantag för de bestämmelser som intagits i artiklarna 1, 3, 4, 16 moment 1 samt 33; i fråga om stat som tillträtt konventionen, skall förbehåll som gjorts enligt denna artikel dock icke gälla flyktingar, på vilka konventionen är tillämplig.

2. Förbehåll som stat som tillträtt konventionen gjort enligt artikel 42 av denna skall, såframt de ej återkallats, gälla i förhållande till dess förpliktelser enligt detta protokoll.

3. Stat, som gjort förbehåll enligt moment 1 av denna artikel, må när som helst återkalla detta genom meddelande därom till Förenta Nationernas generalsekreterare.

4. Förklaring, som avgivits enligt artikel 40, moment 1 och 2, av konventionen av stat som tillträtt denna och som ansluter sig till detta protokoll, skall anses gälla även i förhållande till detta protokoll, med mindre stat vid anslutningen anmäler till Förenta Nationernas generalsekreterare att så icke skall vara fallet. Bestämmelserna i artikel 40, moment 2 och 3, och artikel 44, moment 3, av konventionen skall anses vara tillämpliga, *mutatis mutandis*, på detta protokoll.

Artikel VIII **Ikraftträdande**

1. Detta protokoll träder i kraft den dag då det sjätte anslutningsinstrumentet deponeras.

2. I förhållande till stat som ansluter sig till protokollet efter deponeringen av det sjätte anslutningsinstrumentet, träder protokollet i kraft den dag då sådan stat deponerar sitt anslutningsinstrument.

Artikel IX **Uppsägning**

1. Stat som är ansluten till detta protokoll må när som helst uppsäga detsamma genom anmälan till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. För vederbörande stat träder sådan uppsägning i kraft ett år från den dag då anmälan mottogs av Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel X **Underrättelser från Förenta Nationernas generalsekreterare**

Förenta Nationernas generalsekreterare skall underrätta i artikel V ovan avsedda stater om dagen för ikraftträdande av, om anslutningar till, om förbehåll mot och om återkallelser av förbehåll mot samt om uppsägning av detta protokoll ävensom om förklaringar och anmälningar avseende detta.

Artikel XI **Deponering i Förenta Nationernas sekretariats arkiv**

Ett av Förenta Nationernas generalförsamlings president och Förenta Nationernas generalsekreterare undertecknat exemplar av detta protokoll, vars engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter äger lika giltighet, skall deponeras i Förenta Nationernas sekretariats arkiv. Generalsekreteraren skall överlämna bestyrkta kopior av detta till alla stater, som är medlemmar av Förenta Nationerna, och till övriga i artikel V ovan avsedda stater.

Enligt artikel XI av protokollet har vi undertecknat detsamma den trettioförsta januari nittonhundrasextiosju.

Bilaga IV

Konvention om flyktingskap av den 28 juli 1951
(Ikraftträdande: 22 april 1954)

Protokoll om flyktingskap av den 31 januari 1967
(Ikraftträdande: 4 oktober 1967)

Förteckning över partnerstater

19 januari 1996

Partnerstater till 1951 års flyktingkonvention:	127
Partnerstater till 1967 års protokoll:	127
Partnerstater till både 1951 års konvention och 1967 års protokoll:	123
Partnerstater till någotdera eller båda av dessa instrument:	131

I. Afrika

Algeriet	Guinea-Bissau	São Tomé/Principe
Angola	Kamerun	Senegal
Benin	Kap Verde (P)	Seychellerna
Botswana	Kenya	Sierra Leone
Burkina-Faso	Kongo*	Somalia
Burundi	Lesotho	Sudan
Centralafrikanska republiken	Liberia	Swaziland (P)
Djibouti	Madagaskar (C)*	Sydafrika
Egypten	Malawi	Tanzania
Ekvatorialguinea	Mali	Tchad
Elfenbenskusten	Marocko	Togo
Etiopien	Mauretanien	Tunisien
Gabon	Moçambique	Uganda
Gambia	Namibia (C)	Zaire
Ghana	Niger	Zambia
Guinea	Nigeria	Zimbabwe
	Rwanda	

II. Amerika

Antigua och Barbuda	Brasilien	Dominikanska republi-
Argentina	Chile	ken
Bahamas	Colombia	Ecuador
Belize	Costa Rica	El Salvador
Bolivia	Dominica	Guatemala

Haiti	Panamá	Surinam
Honduras	Paraguay	Uruguay
Jamaica	Peru	USA (P)
Kanada	Saint Vincent & Grenadines (C)	Venezuela (P)
Nicaragua		

III. Asien

Filippinerna	Japan	Kina
Iran	Jemen	Republiken Korea
Israel	Kambodja	

IV. Europa

Albanien	Jugoslavien	Ryssland
Armenien	Kroatien	Schweiz
Azerbajdzjan	Liechtenstein	Slovakien
Belgien	Luxembourg	Slovenien
Bosnien-Herzegovina	Makedonien, f.d.	Spanien
Bulgarien	Jugoslavien	Storbritannien
Cypern	Malta*	Sverige
Danmark	Monaco (C)*	Tadzjikistan
Finland	Nederländerna	Tjeckien
Frankrike	Norge	Turkiet*
Grekland	Polen	Tyskland
Irland	Portugal	Ungern*
Island	Påvestolen	Österrike
Italien	Rumänien	

V. Oceanien

Australien
Fidji
Nya Zeeland
Papua-Nya Guinea
Samoa
Salomonöarna
Tuvalu

(C): De fyra stater som har markerats med »C» har endast anslutit sig till 1951 års konvention.

(P): De fyra stater som har markerats med »P» har endast anslutit sig till 1967 års protokoll.

* *Geografisk begränsning.* Artikel 1 B 1 i 1951 års konvention föreskriver att orden »händelser som har skett före den 1 januari 1951» bör uppfattas som a) »händelser som har skett i Europa före den 1 januari 1951» eller b) »händelser som skett i Europa eller annorstädes före den 1 januari 1951. Varje fördragsslutande stat skall avge en deklaration vid tiden för undertecknandet, ratificeringen eller tillträddandet och särskilt omnämna vilken av de ovan nämnda tolkningarna som man ansluter sig till.

Följande stater har antagit alternativ om geografisk begränsning:

Kongo
Madagaskar
Monaco
Ungern
Malta
Turkiet

Ungern, Malta och Turkiet har uttryckligen vidmakthållit sin deklaration om geografisk begränsning avseende 1951 års konvention när de anslöt sig till 1967 års protokoll. Alla andra partnerstater tillämpar konventionen utan någon geografisk begränsning.

Tillägg

År 2001, när handboken på svenska trycktes om, hade ytterligare nio länder ratificerat 1951 års konvention och 1967 års protokoll:

Estland	(1997)
Georgien	(1999)
Kazakstan	(1999)
Kirgizistan	(1996)
Lettland	(1997 C och 1996 P)
Litauen	(1997)
Mexico	(2000)
Trinidad & Tobago	(2000)
Turkmenistan	(1998)

Dessutom skrev Swaziland under 1951 års konvention år 2000 medan Federala Republiken Jugoslavien skrev under både konventionen och protokollet år 2000.

Zaire har bytt namn till Demokratiska Republiken Kongo.

Antalet partnerstater i maj 2001

Partnerstater till 1951 års flyktingkonvention	137
Partnerstater till 1967 års protokoll	136
Partnerstater till både 1951 års konvention och 1967 års protokoll	133
Partnerstater till någotdera eller båda av dessa instrument	140

Bilaga V

Utdrag ur Internationella krigsribunalens stadga¹

Artikel 6

»Tribunalen för rättslig prövning och bestraffning av grövre krigsförbrytare i de europeiska axelmakterna, vilken upprättats genom överenskommelsen som hänvisats till i artikel 1 ovan, skall äga behörighet att ställa inför rätta och bestraffa personer vilka, handlande i de europeiska axelmakternas intressen antingen som individer eller som medlemmar i organisationer, förövat något av följande brott.

Följande gärningar, eller någon av dem, är brott som faller under Tribunalens jurisdiktion för vilka det skall finnas enskilt ansvar:

- a) *brott mot freden*: nämligen planering, förberedelse, påbörjande eller förande av anfallskrig, eller krig i strid mot internationella fördrag, överenskommelser eller garantier, eller deltagande i en gemensam plan eller konspiration för utförandet av något av det ovanstående;
- b) *krigsförbrytelser*: nämligen kränkningar av krigets lagar eller krigssedvänjor. Dyliga kränkningar skall inkludera, men ej vara begränsade till, mord, misshandel eller deportation till slavarbete eller för något annat ändamål, av civilbefolkning från eller i ockuperat område, mord eller misshandel av krigsfångar eller personer på haven, dödande av gisslan, plundring av allmän eller enskild egendom, godtycklig förintelse av städer eller byar, eller ur militär synpunkt oberättigad ödeläggelse;
- c) *brott mot mänskligheten*: nämligen mord, utrotande, förslavning, deportation eller andra omänskliga gärningar förövade mot civilbefolkning, före eller under kriget; eller förföljelse på grund av politik, ras eller religion vid utförandet av eller i samband med vilket brott som helst inom Tribunalens jurisdiktion, i strid mot det landets inhemska lagar eller ej, vari den förövades.

Ledare, organisatörer, anstiftare och medhjälpare vilka deltagit i formuleringen eller utförandet av en gemensam plan eller konspiration för att föröva

---

¹ Jfr *The Charter and Judgement of the Nürnberg Tribunal: History and Analysis*, Appendix II – UN General Assembly-International Law Commission 1949 (A/CN.4/5 of 3 March 1949).

vilket som helst av de nämnda brotten, är ansvariga för alla handlingar utförda av vilken person som helst som verkställde en dylik plan.»

Bilaga VI

**Internationella överenskommelser rörande
1951 års konvention artikel I F a**

De viktigaste internationella överenskommelserna som hänför sig till 1951 års konvention, artikel 1 F a är de följande:

1. Londonöverenskommelsen den 8 augusti 1945 och Internationella krigs-tribunalens stadga;
2. Lag nr 10 rörande Kontrollrådet för Tyskland från den 20 december 1945 om bestraffning av personer skyldiga till krigsförbrytelser, brott mot freden och brott mot mänskligheten;
3. Förenta Nationernas generalförsamlings resolution 3 (1) den 13 februari 1946 och 95 (1) den 11 december 1946 vilka bekräftar krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten såsom de är definierade i Internationella krigstribunalens stadga den 8 augusti 1945;
4. Konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (artikel III); (trädde i kraft den 12 juni 1951);
5. Konventionen rörande icke-tillämpligheten av lagstadgade begränsningar för krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten från 1968 (trädde i kraft den 11 november 1970);
6. Genèvekonventionerna om skydd för krigsoffer den 12 augusti 1949 (Konventionen angående skydd för skadade och sjuka, artikel 50; Konventionen angående skadade, sjuka och skeppsbrutna, artikel 51; Konventionen angående krigsfångars behandling, artikel 130; Konventionen angående skydd för civilpersoner under krigstid, artikel 147);
7. Tilläggsprotokoll till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter (artikel 85 om beivrandet av överträdelser mot protokollet).